

Seneca Maatschappijleer

BOTSENDE PARTIJEN

minder
stampen
meer
denken

Botsende partijen

Bij verkiezingen laten partijen zien wat ze belangrijk vinden. Dat doen ze op verschillende manieren, zoals verkiezingsspotjes, online reclame, posters en in verkiezingsdebatten. Het totaaloverzicht van de standpunten vind je in het verkiezingsprogramma. Daarin schrijft een partij wat ze belangrijk vindt over tal van maatschappelijke vraagstukken, zoals klimaat, onderwijs en migratie. Daarbij verschillen de partijen natuurlijk van elkaar en in deze opdracht gaan we aan de slag met botsingen tussen partijen. Deze les bestaat uit drie onderdelen:

- 1) Het analyseren van botsingen tussen partijen.
- 2) Zelf standpunten zoeken over onderwijs.
- 3) Een eigen onderwerp kiezen en daar standpunten bij zoeken.

Deel 1 - Botsingen analyseren

Bij verkiezingen komt naar voren wat partijen belangrijk vinden en waarin zij verschillen van anderen partijen. De mensen die gaan stemmen moeten een keuze maken en zij willen daarom graag de verschillen weten. In deze opdracht gaan we 9 botsingen analyseren tussen partijen, aan de hand van nieuwsberichten. We doen dat met behulp van ASWB-schema's¹. Soms krijg je de standpunten en moet je de bijbehorende waarde of het belang invullen en soms krijg je een waarde of belang en moet je het standpunt erbij bedenken.

Botsing 1

BRON

*'Illegale slachterij voor onverdoofd slachten'*²

Rechercheurs van de NVWA en de politie hebben een illegale slachterij in de provincie Utrecht ontdekt, waar twee schapen zijn aangetroffen. Eén schaap was net gedood, terwijl het andere al geslacht. De veehouder wordt verdacht van onverdoofd doden en slachten, wat alleen is toegestaan in erkende slachthuizen met NVWA-toezicht. De karkassen zijn vernietigd. Verdere details zijn niet bekendgemaakt vanwege lopend strafrechtelijk onderzoek.

- 1) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in door een standpunt voor beide partijen te formuleren dat past bij de genoemde waarde.

PARTIJ VOOR DE DIEREN

S:

W: dierenwelzijn

B: -

DENK

A: DENK

S:

W: geloofsvrijheid

B: -

¹YouTube-filmpje met uitleg van het maken van een [AWB-schema](#). Bij een ASWB-schema vul je de 's' van standpunt als hulpmiddel in.

²Naar: <https://www.nu.nl/binnenland/6283522/illegale-slachterij-in-de-provincie-utrecht-ontdekt.html>

Botsing 2

BRON

Stikstofprobleem: schade aan natuurgebieden en bossen³

Boeren in Nederland krijgen te maken met het stikstofprobleem omdat mest van koeien en ander vee te veel stikstof bevat. Dat staat in Europese wetgeving die Nederland moet uitvoeren. Als deze mest op het land wordt uigereden, kan er te veel stikstof in de bodem terecht komen. Dit kan leiden tot schade aan natuurgebieden en bossen. De plannen in de politiek zijn er om veel boeren te laten stoppen. Naast boeren zijn ook de industrie, het verkeer en de luchtvaart grote uitstoters.

- 2) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in door een waarde en/of belang voor beide partijen in te vullen dat past dit nieuwsbericht.

A: BBBB

S: De Europese wetgeving is te streng voor boeren. Het uitkopen van boeren biedt boeren te weinig perspectief.

W:

B:

D66

A: D66

S: De natuur staat onder druk. De helft van het vee van de boeren moet weg.

W:

B:

³ Naar: <https://nos.nl/collectie/13901/artikel/2436073-het-stikstofprobleem-is-echt-nederlands-uitgelegd-in-acht-grafieken>

Botsing 3

BRON

Asielzoekers brengen nacht door in wachtruimte Ter Apel⁴

Omdat er te weinig slaapplekken zijn hebben asielzoekers de laatste tijd soms in een wachtkamer in Ter Apel moeten overnachten. Sommigen moesten zelfs op de grond of op stoelen slapen. Het opvangorgaan voor asielzoekers zegt dat er nog steeds niet genoeg plekken zijn en dat er dringend behoefte is aan meer opvangplaatsen. Vorig jaar en ook dit jaar moesten sommige asielzoekers zelfs buiten slapen omdat er geen bedden beschikbaar waren.

3) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in.

A: PVV

S:

W: eenheid

B: -

Christen
Unie

A: CHRISTENUNIE

S: De overheid moet kwetsbaren beschermen. Gastvrij en rechtvaardig in de opvang van vluchtelingen en hen een plaats bieden in de samenleving.

W:

B: -

⁴ Naar: <https://nos.nl/artikel/2494068-asielzoekers-brengen-nacht-door-in-wachtruimte-ter-apel>

Botsing 4

BRON

*Uitbreiding EU?*⁵

Lange tijd was uitbreiding van de Europese Unie een taboe, inmiddels lijkt het onvermijdelijk. Het gaat nauwelijks meer om de vraag óf er landen bij komen, de focus ligt al op welk land en wanneer. Er is volgens de experts wel een punt van zorg: de EU is helemaal niet klaar voor uitbreiding. In oktober was de uitbreiding gespreksonderwerp nummer één. Daarom kwam de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) bij elkaar.

- 4) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in door een waarde en/of belang voor beide partijen in te vullen dat past dit nieuwsbericht. Kies uit de volgende zaken voor waarden en/of belangen: autonomie - soevereiniteit - eigen land eerst - samenwerking -

Volt

A: VOLT

S: De grote uitdagingen van nu moeten juist Europees aangepakt worden. Daarom willen we toewerken naar een écht democratisch en federaal Europa.

W:

B:

JA²¹

A: JA21

S: De Europese Unie moet hervormd en afgeslankt worden. Wij willen terug naar de basis om onze democratische invloed en economische belangen veilig te stellen.

W:

B:

⁵ <https://nos.nl/artikel/2492925-discussie-over-uitbreiding-eu-barst-los-in-spaanse-stad-granada>

Botsing 5

BRON

*Strenger straffen?*⁶

Rechtvaarders zijn te soft, dat idee heerst in Nederland. Bijna 70 procent van de Nederlanders vindt dat rechtvaarders hoger en strenger moeten straffen dan ze nu doen. Dat idee is al zo'n dertig jaar de opvatting van een stabiele meerderheid, ondanks het feit dat de gemiddelde gevangentijd de afgelopen dertig jaar met 10 procent is gestegen. Bij gewelds- en zedendelicten steeg de duur van gevangenisstraffen zelfs met tweederde. Maar de samenleving pleit nog steeds voor strenger straffen.

5) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in.

NSC

A: NSC

S: Wij zijn voor het invoeren van elektronische detentie als een nieuwe zelfstandige hoofdstraf. Deze straf is geschikt voor (niet zware) zaken waarin de rechter het opleggen van een taakstraf een te lichte straf vindt. Deze nieuwe vorm van detentie betekent dat daders gecontroleerd vastzitten in hun eigen huis. Zij kunnen alleen ten behoeve van vooraf bepaalde resocialisatie-doelen (werk, studie of behandeling) op vastgestelde tijden het huis verlaten met een enkelband. Deze straf maakt verplichte resocialisatie mogelijk, draagt bij aan het behoud van perspectief en vermindert de recidive bij volwassen daders naar verwachting met 50%.

W:

B:

SGP

A: SGP

S:

W: rechtshandhaving

B: -

⁶Naar: <https://www.oneworld.nl/mensenrechten/strenger-straffen-juist-niet-zeggen-experts/>

Botsing 6

BRON

*Eigen risico*⁷

De zorgpremies gaan weer fors omhoog omdat zorg duurder wordt. En daarom zou het goed zijn - volgens radioloog Erik-Jan Haanraads in een opiniestuk - om een eigen klein risico voor de huisarts in te stellen. Naar de huisarts gaan, moet dus iets kosten.

- 6) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in door een standpunt voor beide partijen te formuleren dat past bij de genoemde waarde.

50PLUS

A: 50PLUS

S:

W: Solidariteit

B: -

CDA

A: CDA

S:

W: Eigen verantwoordelijkheid

B: -

⁷Naar: <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-voer-eigen-risico-in-voor-huisartsbezoek-mensen-die-echt-iets-hebben-komen-wel-b42c6583/>

Botsing 7

BRON

Files⁸

Files zijn een groeiend probleem in Nederland en de gevolgen hiervan zijn groter dan je misschien denkt. Niet alleen zorgen files voor veel meer CO₂-uitstoot dan wegen waarop wordt doorgereden, ook brengen files enorme economische gevolgen met zich mee.

- 7) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in door een waarde en/of belang voor beide partijen in te vullen dat past dit nieuwsbericht.

GROEN
LINKS PvdA

A: PVDA/GL

S: Op korte termijn een abonnement op het OV voor 49 euro per maand voor onbeperkt reizen in de daluren en op de lange termijn gratis OV.

W:

B:

VVD

A: VVD

S: Meer wegen bouwen en zorgen voor een betere doorstroom.

W:

B:

⁸Naar:

[Files leiden tot ruim 1 miljard euro economische schade \(nos.nl\)](https://www.nos.nl)

Botsing 8

BRON

(Hormoon)behandeling en geslachtsoperatie⁹

Het aantal mensen dat een hormoonbehandeling ondergaat, neemt elk jaar toe. Ook steeds meer minderjarigen ondergaan een hormoonbehandeling. De procedure, die er nu aan vooraf gaat, begint vaak met een gesprek met een psycholoog. Lees onderstaande bron en vul voor beide partijen hun standpunten in.

8) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in.

A: BIJ1

S: Transpersonen hoeven geen diagnose meer te ontvangen om zorg te krijgen en (hormoon) behandelingen en operaties worden vergoed door de verzekering.

W:

B: -

A: FVD

S:

W: Eenheid

B: -

⁹Naar:

[Hormoonbehandeling transgender: alles wat je moet weten - Zorgstandaarden](#)

Botsing 9

BRON

Minimumloon¹⁰

Files zijn een groeiend probleem in Nederland en de gevolgen hiervan zijn groter dan je misschien denkt. Niet alleen zorgen files voor veel meer CO₂-uitstoot dan wegen waarop wordt doorgereden, ook brengen files enorme economische gevolgen met zich mee.

9) Lees de bron en vul het ASWB-schema verder in.

SP

A: SP

S:

W: gelijkheid

B: -

BVNL
BELANG VAN
NEDERLAND

A: BVNL

S: Het minimumloon verhogen we naar € 14,- per uur om het verschil tussen werken en niets doen te vergroten. Uitkeringen willen we loskoppelen van het minimumloon, met uitzondering van de AOW.

W:

B: -

¹⁰Naar:
[Critici waarschuwen: 'Verhogen minimumloon heeft enorme gevolgen' | BNR Nieuwsradio](#)

Deel 2 - Botsingen over onderwijs

Moet er een mobieltjesverbod komen? Krijgen studenten studiefinancieringen en moeten ze die terugbetalen? Moet er een maximale klassengrootte komen? Vragen over het onderwijs, maar ook daar gaat de politiek over. In deze opdracht ga je op zoek naar standpunten van politieke partijen over het onderwijs.

- 1) Kies drie partijen uit waarvan je meer zou willen weten en zoek hun verkiezingsprogramma op.
- 2) Lees in hun programma wat ze schrijven over onderwijs.
- 3) Kies één onderwerp uit dat in de drie programma's terugkomt en schrijf de standpunten op (of kopieer en plak).
- 4) Orden de standpunten van (meer) links naar (meer) rechts.
- 5) Licht je ordening toe.
- 6) Met welke partij en in welke standpunt kun jij je het beste vinden? Licht je antwoord toe.

Deel 3 - Botsingen zoeken

Over welk onderwerp zou jij willen weten wat partijen vinden? Kies een onderwerp waar je zelf ook iets van vindt of een mening over wilt gaan vormen. Met dat onderwerp ga je bij drie partijen zoeken wat zij ervan vinden. Doe dat als volgt.

- 1) Bepaal het onderwerp.
- 2) Zoek bij drie (of meer) partijen hun standpunt op. Schrijf die standpunten op (of kopieer en plak).
- 3) Bedenk nu zelf wat jij vindt van dit onderwerp en schrijf jouw standpunt op voor 'jouw eigen verkiezingsprogramma'. Doe dat met een inleiding en een toelichting in zo'n 200 tot 250 woorden.